

DOP SKAIDROJOŠS APRAKSTS

1. VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA

Būvprojekta "Vētras poleru izbūve Ventspils brīvostas piestātnē Nr.16", DOP izstrādāts, pamatojoties uz rasējumiem, projektēšanas uzdevumu, saņemtajiem tehniskajiem noteikumiem un citiem iesniegtajiem dokumentiem.

DOP sadaļa izstrādāta saskaņā ar Latvijā spēkā esošiem normatīvajiem dokumentiem, būvnormatīviem un tehniskajiem noteikumiem:

- LR „Būvniecības likums”;
- Darba aizsardzības likums;
- MKN Nr.500 „Vispārīgie būvnoteikumi”;
- LBN 202-18 "Būvniecības ieceres dokumentācijas noformēšana";
- MKN Nr.326 „Būvju klasifikācijas noteikumi”;
- MKN Nr.253 „Atsevišķu inženierbūvju būvnoteikumi”;
- MKN Nr.92 „Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus”;
- MKN Nr.749 „Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos”;
- MKN Nr.660 „Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība”;
- MKN Nr.238 „Ugunsdrošības noteikumi”;
- MKN Nr.359 “Darba aizsardzības prasības darba vietās”
- MKN Nr.400 „Darba aizsardzības prasības drošības zīmju lietošanā”;
- MKN Nr.333 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-15 "Būvju ugunsdrošība".

Būvdarbu gaitā jāievēro augstāk minētos būvnormatīvu un noteikumu prasības. Darbu kvalitātes kontroli jāveic saskaņā ar būvuzraudzības nodrošināšanu atbilstoši MK Nr.500 „Vispārīgi būvnoteikumi” prasībām. Jāņem vērā materiālu izgatavotāju prasības.

Galvenais būvuzņēmējs darbus organizē, ievērojot LR „Darba aizsardzības likuma” un tā papildinājumu – MK noteikumu Nr. 660 „Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība”, MK noteikumu Nr. 92 „Darba aizsardzības prasības, veicot būvdarbus” un MK noteikumu Nr.238 „Ugunsdrošības noteikumi” prasības.

Visi būvdarbi veicami stingrā saskaņā ar izstrādāto būvprojektu un Latvijas Būvnormatīvos noteikto būvdarbu veikšanas kārtību.

DOP izstrādāts, lai:

- nodrošinātu racionālu un kvalitatīvu būvdarbu izpildi atbilstoši Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām;
- sniegtu informāciju par būvdarbu veikšanas laikā veicamajiem darba aizsardzības, darba drošības tehnikas un ugunsdrošības pasākumiem;
- novērstu esošo konstrukciju un inženierkomunikāciju bojājumus būvdarbu veikšanas laikā;
- nodrošinātu būvdarbu izpildes higiēniskumu, nekaitīgumu cilvēku veselībai un videi.

2. BŪVDARBU ORGANIZĒŠANAS GALVENIE RISINĀJUMI.

2.1. Būvdarbu sastāvs.

Projektējamā objekta sastāvā paredzēti sekojoši galvenie būvdarbi:

- Piestātnes Nr. 16 tauvošanās aprīkojuma atjaunošana;

2.2. Vispārīgie nosacījumi.

Paredzēts, ka visus būvdarbus veiks viena galvenā būvuzņēmēja organizācija, kura nepieciešamības gadījumā atsevišķu darbu izpildei piesaistīs specializētus apakšuzņēmējus. Būvdarbu izpildē jāizmanto mūsdienīga tehnika un metodes, kā arī jāievēro vides aizsardzības un darba aizsardzības prasības.

Būvdarbus paredzēts veikt vienā kārtā no sauzsesmes, izmantojot piestātnes Nr.16 teritoriju. Būvdarbus sākot ar divu polera izbūvi kuģa pakalgalā un turpinot ar trīs poleru izbūvi kuģa priekšgalā.

Vispārīgie būvdarbu organizēšanas risinājumi:

- būvlaukumu ierīko atbilstoši rasējumam DOP-2;
- personāla darbu paredzēts organizēt vienā (vai divās) maiņās, izmantojot tikai diennakts gaišo laiku.
- Materiālu piegāde līdz būvlaukumam tiek veikta ar autotransportu (c/s 25t). Autotransporta kustība paredzēta pa Ventspils brīvostas teritoriju. Būvmateriālu un tehnikas, kā arī speciālās tehnikas novietošanai iespējams izmantot piestātņi Nr.16, to iepriekš saskaņojot ar SIA "Noord Natie Ventspils terminal" un SIA "Stena Line"
- galvenajam būvuzņēmējam sava darbība operatīvi jāsaskaņo un jākoordinē ar SIA "Noord Natie Ventspils terminal" un SIA "Stena Line", ostas kapteiņa dienestu un citu ekspluatējošo organizāciju darba režīmiem.

Būvniecība tiek iedalīta divās daļās – sagatavošanas darbi un būvdarbi. Pirms sagatavošanās darbu sākuma nepieciešams veikt plānošanas un tehnoloģiskās organizēšanas darbus, atrisināt transporta un inženierkomunikāciju izmantošanas jautājumus.

Inženiertīklu būvniecība šajā projektā nav paredzēta. Objekta inženiernodrošinājumam tā būvniecības stadijā izmantot piestātnes Nr.16 komunikāciju pieslēguma vietas.

2.3. Būvniecības sagatavošanas darbi.

Pirms būvniecības sagatavošanas darbu uzsākšanas veikt visus nepieciešamos saskaņošanas darbus.

Uzsākot sagatavošanas darbus būvobjektā, galvenais būvuzņēmējs nozīmē atbildīgo darba aizsardzības speciālistu. Pirms būvniecības sagatavošanas darbu būvobjektā uzsākšanas būvvaldē jāiesniedz visi dokumenti atbilstoši Būvatļaujā noteiktajiem.

Pirms būvdarbi vēl nav uzsākti, galvenais būvuzņēmējs veic visus teritorijas aizsardzības darbus pret nelabvēlīgām dabas parādībām, kā arī esošās apbūves apstākļos iezīmē un norobežo bīstamās zonas, nodrošina transportam un gājējiem drošu pārvietošanos un pieeju esošajām būvēm un infrastruktūras objektiem.

Būvniecības sagatavošanas darbu laikā nepieciešams veikt šādus pasākumus:

- būvdarbu vadītāja un strādnieku sadzīves telpu ierīkošanu;
- būvtāfeļu uzstādīšanu;
- ugunsdzēsības stenda uzstādīšanu;
- pārvietojamo tualetu uzstādīšanu;
- nepieciešamo būvmateriālu nokraušanas, laukuma ierīkošanu;
- būvgružu konteineru novietnes ierīkošanu;
- pagaidu apgaismojuma stabu uzstādīšanu;
- glābšanas posteņu ierīkošanu.

Sagatavošanas darbu periodā nepieciešams veikt darbus, kuri nodrošinās būvdarbu uzsākšanu un to raitu un drošu izpildi, tai skaitā:

- iepazīšanās ar projekta dokumentāciju;
- līgumu noslēgšana par galveno materiālu, izstrādājumu un konstrukciju piegādi;
- detalizēta iepazīšanās ar būvdarbu veikšanas apstākļiem;
- darbu veikšanas projekta izstrāde, ievērojot vides un darba aizsardzības noteikumus un saskaņojumus ar nepieciešamām organizācijām;
- būvdarbu vadības operatīvo sakaru nodrošināšana;
- būvmašīnu un tehnoloģiskā aprīkojuma mobilizācija.

2.4. Būvlaukuma organizācija.

Būvdarbu ģenerālplānu skatīt rasējumā DOP-2. Pirms būvdarbu uzsākšanas būvuzņēmējs izstrādā detalizētu būvlaukuma plānu un saskaņo to ar būvuzraugu, Ventspils brīvostas pārvaldi, SIA "Noord Natie Ventspils terminal" un SIA "Stena Line".

2.4.1. Būvdarbu veikšanas vietu norobežošana.

Lai izvairītos no cilvēku iekļūšanas būvdarbu veikšanas bīstamajās zonās, tās jāapzīmē ar speciālām zīmēm. Jānožogo būvpilsētiņas laukumus (tehnoloģiskos laukumus), kur izvietojamas sadzīves telpas, noliktavas, būvmehānismu stāvvietas utt.

Tā kā būvdarbi tiek veikti slēgtā teritorijā, tad nožogota tiek tikai būvpilsētiņa, būvdarbu zonu ar nožogojumu nav nepieciešam norobežot, bet būvdarbu veikšanas zonai jābūt skaidri redzamai, lai ostas darbinieki un apkalpojošais personāls uzskatāmi redzētu būvdarbu zonu.

2.4.2. Pagaidu ēkas un būves.

Būvpilsētiņas ierīkošanas plāns parādīts DOP-2 rasējumā. Būvpilsētiņu organizē uz zemesgabala ar kadastra Nr. 27000041516, netālu no kuģu pakalģala vētras poleriem, blakus provizorisksajai elektrības pieslēguma vietai.

Diennakts tumšajos periodos pieļaujama būvdarbu veikšana darba vietu mākslīgā apgaiss-

mojumā, kas atbilst sanitāri tehnisko normu prasībām. Pagaidu elektroapgādes ārējai instalācijai izmanto izolētu vadu un instalāciju pakar 2.5 m virs darba vietām, 3.5 m virs ejām un 5.5m virs brauktuvēm. Vispārējā apgaismojuma gaismekļus, kuri pievienoti 127V un 220V sprieguma barošanas avotam, uzstāda vismaz 2.5 m augstumā virs zemes.

2.4.3. Satiksmes organizācija būvlaukumā.

Autotransporta un darbinieku piebraukšanu būvlaukuma teritorijai organizēt caur Ventspils brīvostas teritoriju. Ieteicams ar autotransportu pārvietoties pa SIA "Noord Natie Ventspils" teritoriju pēc iespējas retāk, lai netraucētu uzņēmuma operatīvo darbību.

Transporta kustība būvlaukumā un tā pievedceļos organizējama atbilstoši vispārējo ceļu satiksmes noteikumu prasībām. Galvenais Būvuzņēmējs ir atbildīgs par satiksmes organizāciju būvlaukumā un pievedceļos, cik tālu tas attiecas uz būvdarbiem, un būvdarbu vietas aprīkošanu ar pagaidu ceļa zīmēm un pagaidu luksoforiem, ja nepieciešams.

2.4.4. Apsardzes sistēmas izveide.

Nepiederošām personām pieeja Ventspils brīvostas pietātei Nr. 16 ir liegta, jo teritorijā tiek nodrošināta apsardze. Galvenajam būvuzņēmējam jāizvērtē papildus apsardzes nepieciešamība vai jānodrošina drošā materiālu, iekārtu glabāšanu būvlaukumā.

2.4.5. Būvdarbu vadības sakaru nodrošināšana.

Darbu izpildes laikā objektā jāorganizē nepārtraukti sakari starp atsevišķiem strādnieku posmiem un vadošo inženiertehnisko personālu. Operatīvie sakari tiek nodrošināti ar mobilo telefonu, pārnēsājamo radiostaciju un citu līdzekļu palīdzību.

2.5. Būvdarbu veikšana.

2.5.1. Būvdarbu veikšanas dokumentācija.

Veicot būvkonstrukciju vai to daļu segtos darbus, pēc darbu pabeigšanas obligāti jāaizpilda un atbildīgām personām jāparaksta nozīmīgo konstrukciju elementu un segto darbu pieņemšanas akti. Segto darbu aktus sagatavot parakstīšanai pirms atsevišķu būvdarbu nodošanas/pieņemšanas procedūras. Autoruzraugs var parakstīt segto darbu pieņemšanas - nodošanas aktu vienīgi gadījumā, ja viņš ir pats piedalījies darbu pieņemšanā. Darbu turpināšana bez minēto aktu noformēšanas kategoriski aizliegta. Sastādītos aktus reģistrē būvdarbu žurnālā. Būvdarbu žurnālā reģistrē arī būvei piegādāto materiālu sertifikātus un citus materiālu kvalitāti apliecinājošus dokumentus. Būvdarbu procesa dokumentēšanai jāizmanto būvniecības informācijas sistēmas (BIS) elektronisko būvdarbu žurnālu.

2.5.2. Būvdarbu veikšanas ieteicamā secība:

1. Mobilizācija, būvpilsētiņas iekārtošana;
2. Projekteto Vētras poleru pozīcijas noteikšana;
3. Vētras poleru izbūve;
4. Būvpilsētiņas demontāža un būvlaukuma sakārtošana.

2.6. Darbu veikšanas galvenās metodes. Pielietotās mašīnas un mehānismi.

Būvdarbu veikšanai ieteicamo būvmašīnu un iekārtu saraksts.

Nr. p.k.	Nosaukums (pielietojums)	Uzdevums	Dau- dzums
1	2	3	4
1.	Ekskavators ar maināmu aprīkojumu	Zemes un iekraušanas darbi.	1
2.	Autovilcējs ar piekabi c/s 25 t	Materiālu un iekārtu transportēšana.	1
3.	Pneimatiskais perfarators	Dzelsbetona konstrukcijas demontāžai	1

Iepriekš minētās mašīnas un mehānismus var aizvietot vai papildināt ar citām, kurām ir atbilstošas darba funkcijas.

3. BŪVDARBU KVALITĀTES KONTROLE

3.1. Pasūtītājs saskaņā ar Būvniecības likuma 19. pantu darbu kvalitātes kontrolei pieaicina būvuzraugu. Piestātnes Nr. 16 valdītājs ir atbildīgs arī par normatīvajiem aktiem atbilstoša būvprojekta izstrādātāja, būvdarbu veicēja un būvuzrauga izvēli.

3.2. Būvuzraudzību ir tiesīgs veikt tikai no darbu veicēja un būvprojekta izstrādātāja neatkarīgs būvkomersants vai būvspeciālists (būvuzraugs). Par būvuzraugu nevar būt persona, kurai ir darba attiecībās ar būvkomersantu, kas veic piegādes uzraugāmajam būvobjektam.

3.3. Būvuzraudzība neatbrīvo būvuzņēmēju no atbildības par darbu kvalitāti, atbilstību būvprojektam un būvniecību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem.

3.4. Būvuzraugam ir šādi pienākumi (Vispārīgo būvnoteikumu Nr. 500 p. 125):

- pirms darbu uzsākšanas izstrādāt būvuzraudzības plānu un pievienot konkrētajai būvniecības lietai būvniecības informācijas sistēmā;
- nepieļaut atkāpes no būvniecības ieceres dokumentācijas;
- iepazīties ar būvniecības ierosinātāja un būvdarbu veicēja, kā arī ar būvdarbu veicēja un atsevišķu būvdarbu veicēju (ja tādi ir iesaistīti būvdarbu veikšanā) līguma nosacījumiem attiecībā uz būvdarbu apjomu un izpildi;
- pārbaudīt, vai pirms būvdarbu uzsākšanas ir izpildīti būvdarbu sagatavošanas nosacījumi;
- pārbaudīt būvdarbu secības un kvalitātes atbilstību būvprojektam, darbu veikšanas projektam, kā arī būvniecību, darba aizsardzību, vides aizsardzību un ugunsdrošību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem;
- pārbaudīt izmantojamo būvizstrādājumu atbilstību apliecinātos dokumentus, kā arī būvizstrādājumu atbilstību būvprojektam;
- pārbaudīt veikto būvdarbu apjomus;
- pārbaudīt objektu, kā arī izbūvēto konstrukciju un inženiersistēmu atbilstību būvprojekta risinājumiem;
- izdarīt ierakstus būvdarbu žurnālā, tai skaitā par objekta pārbaudēs konstatētiem trūkumiem un būvdarbu vadītāja prombūtni;
- vizuāli fiksēt (piemēram, fotogrāfijā) būvuzraudzības plānā noteikto būvdarbu posmu pabeigšanu;
- ierasties būvlaukumā pēc autoruzrauga, būvdarbu veicēja, būvinspektora vai citas būvvaldes amatpersonas pirmā uzaicinājuma;
- piedalīties būvkonstrukciju, segto darbu un citu izpildīto būvdarbu pieņemšanā; tai skaitā kontrolēt darbu izpildes kvalitāti;
- pieņemt tikai tos darbus, kas izpildīti atbilstoši būvprojektam un normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;
- kontrolēt būvdarbu žurnālā un autoruzraudzības žurnālā ierakstīto norādījumu izpildi;
- ziņot pasūtītājam un atbildīgajām institūcijām par būvdarbu vadītāja prombūtni darbu laikā, būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumiem darbu sagatavošanas un būvdarbu laikā, kā arī par atkāpēm no būvprojekta;
- nekavējoties izziņot strādājošo evakuāciju no būvlaukuma, ja būvlaukumā konstatētas bīstamas konstrukciju deformācijas, sabrukšanas pazīmes vai tieši ugunsgrēka izcelšanās vai eksplozijas draudi, un paziņot par to būvniecības ierosinātājam, būvvaldei, kā arī, ja nepieciešams, izsaukt Valsts ugunsdzēsības un

glābšanas dienesta un citu speciālo dienestu pārstāvjus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Būvuzraugs rīkojumus un darbības koordinē ar atbildīgo būvdarbu vadītāju;

- piedalīties būves pieņemšanā ekspluatācijā;
- informēt attiecīgo būvvaldi vai biroju, ja objekta ekspluatācija ir uzsākta patvaļīgi;
- parakstīt vai būvniecības informācijas sistēmā apstiprināt apliecinājumu par būves gatavību ekspluatācijai, ja objekts ir realizēts atbilstoši būvprojektam un ir izpildīti šo noteikumu 125.9. apakšpunktā noteiktajā kārtībā izteiktie būvuzrauga norādījumi.

3.5. Būvuzraugam ir šādas tiesības (Vispārīgo būvnoteikumu Nr. 500 p. 126):

- pieprasīt no būvniecības ierosinātāja un būvdarbu veicēja jebkurus būvprojekta dokumentus, lai iegūtu precīzu pārskatu par būvdarbu gaitu un būvdarbu izpildi atbilstoši būvprojektam un, ja nepieciešams, par būvdarbu izpildītāju kvalifikāciju, ja attiecīgā informācija un dokumenti nav pieejami būvniecības informācijas sistēmā;
- pieprasīt uzbūvēto konstrukciju un segto darbu atsegšanu, ja turpmākā darbu izpildes procesā rodas pamatotas šaubas par kāda darba izpildes kvalitāti un atbilstību būvprojektam;
- ja konstatētas patvaļīgas atkāpes no būvprojekta vai netiek ievērotas Latvijas būvnormatīvos vai darba aizsardzību, vides aizsardzību un ugunsdrošību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktās prasības, pārtraukt būvdarbus uz laiku, kamēr tiek novērsti konstatētie trūkumi, vai iesniegt attiecīgi būvniecības ierosinātajam, būvvaldei, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam vai Valsts darba inspekcijai motivētu rakstisku pieprasījumu apturēt būvdarbus;
- ierosināt atbildīgā būvdarbu vadītāja, kā arī atsevišķo darbu būvdarbu vadītāju būvprakses sertifikāta apturēšanu vai anulēšanu, ja būvdarbos atkārtoti tiek pieļautas profesionālas kļūdas vai normatīvo aktu pārkāpumi;
- vienpusēji atkāpties no būvuzraudzības līguma vai atteikties no pienākuma pildīšanas (ja būvuzraugs ir norīkots) un rakstiski informēt par to attiecīgo būvvaldi vai biroju, ja būvniecības ierosinātājs pieprasa veikt darbības, kas ir pretrunā ar būvniecību reglamentējošiem normatīvajiem aktiem;
- informēt būvniecības ierosinātāju, autoruzraugu un būvvaldi vai institūciju, kas pilda būvvaldes funkcijas, iesniedzot detalizētus aprēķinus, ja būvuzraugam ir radušās pamatotas šaubas par būvprojektā ietvertajiem tehniskajiem risinājumiem.

3.6. Būvuzraudzības plānā, saskaņā ar Vispārīgo būvnoteikumu Nr. 500 p. 127 iekļauj šādu informāciju:

- nepieciešamās pārbaudes un to apjoms, ievērojot darbu organizēšanas projektā un darbu veikšanas projektā, ja tāds tiek izstrādāts, ietvertos darbu posmus (piemēram, būvdarbu sagatavošana, tai skaitā būvasu nospraušana, un balstu izbūve, inženiertīklu pievadu izbūve, nesošo konstrukciju izbūve);
- iespējamo risku novērtējums darbu laikā;
- būvdarbu stadijas, kuras ir jāfiksē vizuāli (piemēram, fotogrāfijā), lai pārlicinātos par izpildīto būvdarbu kvalitāti;
- dalība būvkonstrukciju, segto darbu un citu izpildīto būvdarbu pieņemšanā;

- risks, ko var radīt būves nojaukšanas vai demontāžas gaitā radušies bīstamie atkritumi.

Ja būves realizācijai ir izstrādāts darbu veikšanas projekts, būvuzraugs precizē būvuzraudzības plānu un iesniedz to institūcijā, kura veic būvdarbu kontroli. Būvuzraudzības plānu precizē, ja darbu veikšanas projektā izdarītās izmaiņas skar būvuzraudzības plānā ietvertos darbu posmus.

Būvuzraugs pirms būves nodošanas ekspluatācijā pievieno būvniecības informācijas sistēmā pārskatu par būvuzraudzības plānā norādīto pasākumu savlaicīgu izpildi un apliecina, ka būve ir uzbūvēta atbilstoši būvdarbu kvalitātes prasībām un normatīvajiem aktiem.

3.7. Pasūtītājam saskaņā ar MK noteikumu Nr. 500 "Vispārīgie būvnoteikumi." 105. pantu ir pienākums pieaicināt būvprojekta autoruzraugu autoruzraudzības veikšanai.

3.8. Atbilstoši MKN 500 p. 95, būvdarbus veic sertificēta atbildīgā būvdarbu vadītāja vadībā, ko ieceļ galvenais būvdarbu veicējs. Atsevišķos būvdarbus uz līguma pamata var veikt atsevišķu būvdarbu veicējs, kurš ieceļ būvdarbu vadītāju konkrētu būvdarbu veikšanai. Būvdarbu vadītājs nodrošina konkrētā darba kvalitāti atbilstoši būvprojektam, kā arī ievērojot citus būvniecību reglamentējošos normatīvos aktus un būvizstrādājumu izmantošanai noteiktās tehnoloģijas. Galvenais būvdarbu veicējs nav tiesīgs nodot būvdarbu veicējam visu būvdarbu izpildi kopumā.

3.9. Atbilstoši MKN 500 p. 99, atbildīgā būvdarbu vadītāja pienākums ir nodrošināt kvalitatīvu būvdarbu veikšanu atbilstoši būvprojektam un darbu veikšanas projektam, kā arī ievērojot citus būvniecību reglamentējošos normatīvos aktus un būvizstrādājumu izmantošanai noteiktās tehnoloģijas. Būvdarbu kvalitātei ir jāatbilst Latvijas būvnormatīvos un citos normatīvajos aktos noteiktajiem būvdarbu kvalitātes rādītājiem.

3.10. Atbildīgajam būvdarbu vadītājam saskaņā ar Vispārīgiem būvnoteikumiem Nr. 500 p. 100 ir šādi pienākumi:

- kontrolēt būvlaukuma sagatavošanas darbus pirms darbu uzsākšanas;
- nepieļaut patvaļīgu būvniecību, kā arī objekta patvaļīgu ekspluatāciju;
- atbilstoši plānotajiem darbiem atrasties būvlaukumā;
- nodrošināt, ka būvdarbos tiek izmantoti tikai būvprojektam atbilstoši būvizstrādājumi, kuriem ir atbilstību apliecinoši dokumenti;
- ievērot būvdarbu secību un kvalitātes atbilstību būvprojektam, darbu organizēšanas projektam un darbu veikšanas projektam, kā arī būvniecību, vides aizsardzību, darba aizsardzību un ugunsdrošību reglamentējošos normatīvos aktus;
- organizēt būvkonstrukciju, segto darbu un citu izpildīto būvdarbu pieņemšanu, kā arī, ja nepieciešams, vizuāli fiksēt izpildītos segtos darbus pirms to aizsegšanas;
- izdarīt ierakstus būvdarbu žurnālā par veiktajiem būvdarbiem, iebūvētajiem būvizstrādājumiem un darbu kvalitāti;
- kontrolēt būvdarbu žurnālā ierakstīto norādījumu izpildi, attiecīgi to fiksējot žurnālā;
- būvniecības informācijas sistēmā apstiprināt būves gatavību ekspluatācijai;

- pēc būvuzrauga pieprasījuma sniegt detalizētu informāciju par būvdarbu sagatavošanās posmiem un izvēlētajām metodēm darbu izpildē;
- nodrošināt, lai būvlaukumā netiktu ielaistas un neuzturētos nepiederošas personas;
- informēt būvniecības ierosinātāju par objektiem, kuriem būvspeciālists ir piesaistīts.

3.11. Atbildīgajam būvdarbu vadītājam ir tiesības:

- ierosināt būvspeciālistu būvprakses sertifikāta apturēšanu vai anulēšanu, ja būvdarbu laikā būvspeciālisti neveic MK noteikumos Nr. 500 "Vispārīgie būvnoteikumi" noteiktos pienākumus;
- veikt izmaiņas plānotajos darbu sagatavošanas posmos, kā arī izvēlētajās darba metodēs, pirms tam veicot izmaiņas darbu veikšanas projektā un saskaņojot tās ar pasūtītāju, autoruzraugu un būvuzraugu.

3.12. Būvdarbu kvalitātes kontroles sistēmu Būvuzņēmējs izstrādā atbilstoši veicamo darbu veidam un apjomam.

3.13. Darbi tiek veikti saskaņā ar Būvuzņēmēja izstrādāto darbu veikšanas programmu, kurā ir iekļauti kvalitātes kontroles plāni (darbu programmas un tehnoloģiskās kartes), kas ir izstrādāti saskaņā ar būvprojekta dokumentāciju.

3.14. Pabeigtos nozīmīgo konstrukciju elementus un segtos darbus, kā arī izbūvētās ugunsdrošībai nozīmīgas inženiertehniskās sistēmas pieņem ekspluatācijā parakstot nodošanas - pieņemšanas aktu ar tā pielikumiem (kvalitātes kontroles dokumentāciju).

3.15. Nav pieļaujama nākamo veicamo darbu uzsākšana, ja pasūtītāja un būvuzņēmēja pārstāvji nav sastādījuši un darbu izpildes vietā parakstījuši iepriekšējo segto darbu pieņemšanas aktu.

3.16. Ja būvniecības gaitā veidojas pārtraukums, kura laikā iespējami ar segto darbu aktu pieņemto konstrukciju, vai konstrukciju daļu bojājumi, pirms darbu uzsākšanas veicama atkārtota iepriekš veikto segto darbu kvalitātes pārbaude un sastādāms attiecīgais akts.

3.17. Visu konstruktīvo elementu parametriem (izmēriem, attālumiem, augstumu atzīmēm utt.) ir jāatbilst projekta prasībām. Būvkonstrukciju un būvelementu montāžas novirzes nedrīkst pārsniegt projektā noteiktas robežvērtības. Ja novirzes pārsniedz pieļaujamās robežvērtības, tad, ja ir iespējams, jāveic pasākumus, lai novērstu novirzes. Ja būvkonstrukciju novirzes pārsniedz normatīvās robežvērtības un to nav iespējams novērst, kopā ar projektētāju (autoruzraudzības ietvaros) jāizstrādā konstruktīvos pasākumus, lai novērstu noviržu ietekmi uz konstrukciju. Kontrole tiek veikta salīdzinot reālos un projektā dotos būvkonstrukciju un būvelementu izmērus un parametrus.

4. VIDES AIZSARDZĪBAS PRASĪBAS BŪVDARBU LAIKĀ

Būvdarbu veikšanas gaitā jānodrošina celtniecības atkritumu savākšana un utilizācija saskaņā ar "Atkritumu apsaimniekošanas likumu" (spēkā no 18.11.2010.) un Ministru kabineta 18.02.2021 noteikumiem Nr. 113 "Atkritumu un to pārvadājumu uzskaites kārtība".

Nepieciešams nodrošināt pasākumus, lai būvdarbu laikā netiktu pārsniegtas trokšņu emisiju pieļaujamās vērtības (atbilstoši MKN Nr.16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" 2. pielikumam).

5. DARBA AIZSARDZĪBAS PASĀKUMI

Darba aizsardzības prasības darba vietās

5.1. Darbuzņēmēju pienākumi

Nepieciešams norīkot darba aizsardzības speciālistu, kas ieguvis augstāko profesionālo izglītību darba aizsardzības jomā atbilstoši profesijas reģistrācijas numuram PS 0100 "Darba aizsardzības vecākais speciālists".

Nodrošināt, lai visi darbuzņēmēja darbinieki ir instruēti darba vietā, atbilstoši darba specifikai saskaņā ar LR Ministru kabineta noteikumiem Nr.749 "Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos" (spēkā no 01.10.2010).

Nodrošināt, lai objektā atradās darbam nepieciešamais darba aizsardzības un ugunsdrošības instrukciju komplekts.

Nodrošināt, lai visiem darbuzņēmēja darbiniekiem savlaicīgi tiks veikta obligātās veselības pārbaude saskaņā ar LR Ministru kabineta noteikumiem Nr.219 "Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude" (spēkā no 01.04.2009).

Savlaicīgi pagarināt darbinieku kvalifikācijas apliecību vai veikt zināšanas pārbaudi (celtna operators, stropētājs, metinātājs, un tml.).

Nodrošināt darbiniekus ar darba apģērbiem, apaviem un individuālajiem aizsardzības līdzekļiem (IAL). Kontrolēt IAL savlaicīgu izsniegšanu, pareizu lietošanu un lietošanas derīguma termiņu.

Apgādāt darbiniekus ar dzeramo ūdeni.

Nodrošināt darbiniekus pareizu darba un atpūtas režīmu.

Pirms darbu uzsākšanas, visiem Būvuzņēmēja darbiniekiem ir jābūt:

- veiktai ievadapmācībai un instruktāžai darba vietā, saskaņā ar LR normatīvo aktu prasībām;
- veiktam darba vides risku novērtējumam, ar kuru iepazīstināti Būvuzņēmēja darbinieki;
- veiktām obligātajām veselības pārbaudēm saskaņā ar darba vides risku novērtējumu;

Izpildītājam jāievēro Latvijas Republikas normatīvos aktus un Pasūtītāja prasības darba aizsardzības jomā. Par prasību neievērošanu Būvuzņēmējs atbild LR normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Būvuzņēmēja darbiniekiem, veicot darbus teritorijā, jāizmanto individuālie un kolektīvie aizsardzības līdzekļi.

Izmantojot darbā kravas celtnus, pacēlājus cilvēku celšanai vai lieltgabarieta transporta līdzekļus (tehniku), Būvuzņēmējam jāievēro LR normatīvo aktu prasības.

Atbilstoši būvlaukuma un būvdarbu raksturam, darba apstākļiem un riska faktoriem veikt pasākumus, kas nodrošina darba vietu atbilstību darba aizsardzības prasībām darba vietu iekārtošanai būvlaukumā:

Iespējamie paaugstinātie riski nodarbināto drošībai un pasākumi, kas veicami risku samazināšanai/novēršanai.		
Nr.p.k.	Iespējamie riski	Pasākumi riska samazināšanai/novēršanai
1.	Transporta un būvmašīnu pārvietošanās būvlaukumā.	<p>1.1. Būvuzņēmējam jānorīko atbildīgo personu par darba mašīnu kustību būvlaukumā - iebraukšanu un izbraukšanu. Viņam ir jākoordinē celtniecības mašīnu un gājēju kustību būvniecības laikā.</p> <p>1.2. Jebkādas iekārtas darbu veikšanai darba vietās jānovieto pēc iespējas minimālā daudzumā - tamdēļ, lai tās netraucētu un neradītu draudus būvdarbu veikšanas laikā.</p>
2.	Trauma iekārtas neatbilstošas ekspluatācijas rezultātā.	<p>2.1. Tiešais darbu vadītājs pārliecinās par visu darba iekārtu gatavību darbam, pirms tās tiek nodotas darbiniekam darbu izpildei.</p> <p>2.2. Iekārtām, kas aprīkotas ar manometru (eļļas vai gaisa spiediena sistēmā mērīšanas ierīce), ir jābūt derīgiem pārbaudes dokumentiem saskaņā ar likumu par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību.</p> <p>2.3. Darbu vadītājs instruē darbiniekus par katra veicamā darba specifiku un izsniegtās iekārtas ekspluatācijas noteikumiem.</p> <p>2.4. Darbiniekiem ir jābūt apmācītiem darbam ar katru konkrēto darba iekārtu/ierīci.</p> <p>2.5. Darbiniekam darba zonā obligāti jānēsā tam izsniegtie individuālie aizsardzības līdzekļi (aizsargķivere, apavi ar cietiem purngaliem, darba cimdi utt.) atbilstoši MKN 372 „Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālas aizsardzības līdzekļus”.</p>

Būvobjektā izmantotajam darba aprīkojumam jābūt ar EC marķējumu un ar atbilstošām lietošanas instrukcijām. Būvobjektā izmantotajam darba aprīkojumam, kurš ir iekļauts bīstamo iekārtu sarakstā saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 384 „Noteikumi par bīstamajām iekārtām”, ir jāveic uzraudzība saskaņā ar likumu „Par bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību”. Šo iekārtu apkalpojošajam personālam ir jābūt speciāli apmācītiem darbiniekiem (operatori, vadītāji, stropētāji), kuriem ir apliecināti dokumenti. Prasību ievērošanu kontrolē galvenā būvuzņēmēja atbildīgais būvdarbu vadītājs. Būvuzņēmējam, organizējot darbinieku apmācību, tos obligāti jāapmāca drošai smagumu celšanai un pārvietošanai saskaņā ar MK noteikumu Nr.344 „Darba aizsardzības prasības, pārvietojot smagumus” prasībām.

Par darba aizsardzības prasību ievērošanu un realizēšanu atbildīgs ir galvenā būvdarbu veicēja atbildīgais būvdarbu vadītājs.

5.2. Darba aizsardzības organizācija būvlaukumā

Būvobjekta teritoriju nepieciešams norobežot, uzstādīt informācijas paneli, brīdinājuma un aizlieguma zīmes, lai novērstu nepiederošu personu nokļūšanu darbu veikšanas zonā.

Būvnieciskās teritorijas apgaismojumam jābūt vienmērīgam un pietiekošam, tādā, kas neapžilbina strādniekus.

DARBA NOSAUKUMS	LUKSI, LX
būvlaukuma un būvbedres sagatavošana	20
būvdarbu zonas, cauruļvadu montēšana, pārvadājumi, palīgdarbi un noliktavas darbi	50
satiksmes zonas lēni braucošiem transportlīdzekļiem (maks. 10 km/h)	10
gājēju pārejas, transportlīdzekļu pagriešanās, iekraušanas un izkraušanas vietas	50

Tabulā ir redzami darba vietas vai darba veida nosaukumi un to minimālais apgaismojuma līmenis virs darba zonas, kurš ir norādīts luksos. Pēc Ministru kabineta noteikumiem Nr.359 "Darba aizsardzības prasības darba vietās" (spēkā no 01.01.2010.) darba vietas nodrošina ar dabisko apgaismojumu un aprīko ar mākslīgo apgaismojumu tā, lai kopējais apgaismojums būtu pietiekams nodarbināto drošībai un veselībai, ņemot vērā šo noteikumu 2.pielikumu, kā arī apgaismes ķermeņus uztur kārtībā un regulāri tīra.

Apgaismojuma līmenis darba vietā var būt augstāks, bet nedrīkst radīt nelaimes gadījuma risku, tai skaitā paaugstinātu redzes sasprindzinājumu un apžilbinājumu. Apgaismes ķermeņi darba telpās un ejās ir izvietoti tā, lai pasargātu nodarbinātos no nelaimes gadījumu un arodslimību riska, kas saistīts ar nepietiekamu apgaismojumu.

Apgaismojuma pārkāpes vai stiprinājuma zemākā punkta vertikālais attālums no brauktuves virsmas ieteicams, ne mazāks kā 6 m. Līdzīgi virs gājēju zonām vai ceļiem tas nedrīkst būt zemāks par 2.5 m.

Elektrodrošību būvlaukumā jānodrošināta atbilstoši patērētāju elektroiekārtu tehniskās un drošības ekspluatācijas noteikumiem.

Materiālu nokraušana un glabāšana jāveic tādejādi, lai tie darba veikšanā neradītu bīstamību un nenorobežotu ejas un brauktuves.

Organizējot būvlaukumu, jānosaka bīstamās zonas, kurās pastāvīgi darbojas vai potenciāli var darboties bīstami ražošanas faktori (vai riska faktori).

Bīstamās zonas jāiezīmē ar drošības zīmēm un noteiktas formas uzrakstiem.

Pie pastāvīgas darbības ražošanas faktoriem pieder šādas zonas:

- elektroiekārtu neizolētu strāvu vadošu daļu tuvumā;
- mašīnu un iekārtu vai to sastāvdaļu un darbīgo daļu pārvietošanās vietās;
- vietas, virs kurām notiek kravu pārvietošana ar celtņiem.

6. UGUNSDROŠĪBAS PASĀKUMI

6.1. Vispārīgā informācija

Ugunsdrošību būvlaukumā un darbavietās jānodrošina atbilstoši MK noteikumiem Nr. 238 "Ugunsdrošības noteikumi". Par ugunsdrošības prasību ievērošanu būvobjektā un būvdarbu izpildes gaitā atbild būvdarbu veicējs. Būvobjektu jānodrošina ar ugunsdrošībai lietojamām drošības zīmēm atbilstoši LVS 446 prasībām. Par ugunsdrošības prasību ievērošanu būvobjektā un būvdarbu izpildes gaitā atbild būvdarbu veicējs.

6.2. Iesaistīto pušu atbildība

Par ugunsdrošības prasību ievērošanu būvobjektā un būvdarbu izpildes gaitā atbild būvdarbu veicējs. Pirms darbu uzsākšanas būvdarbu veicējam ar rīkojumu jānorīko atbildīgo personu par ugunsdrošības prasību ievērošanu darbu izpildes vietā. Par prasību neievērošanu būvdarbu veicējs atbild LR normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ugunsdrošības prasības, veicot būvdarbus, nosaka MK noteikumi Nr. 238 „Ugunsdrošības noteikumi” (spēkā no 01.09.2016.). Būvobjektu jānodrošina ar ugunsdrošībai lietojamām drošības zīmēm atbilstoši augstāk minēto noteikumu 1. pielikumam "Ugunsdrošībai lietojamās zīmes".

Ugunsgrēka gadījumā ugunsdzēsība notiek ar ugunsdzēsības ABC pulvera aparātiem un pieslēdzoties pie ugunsdzēsības vajadzībām paredzētām ūdens ņemšanas vietām. Tā kā piestātnes pasē norādīti 4 ugunsdzēsības hidranti, bet topogrāfijā redzams tikai 1 ugunsdzēsības hidrants, tad pirms būvdarbu uzsākšanas ūdens ņemšanas vietas noskaidrot no SIA "Noord Natie Ventspils terminal" pārstāvja, kas atbildīgs par ugunsdrošību piestātnes teritorijā.

Ugunsdzēsības aparātu un inventāru izvēlas atkarībā no objekta un teritorijas platības, tehnoloģiskā procesa ugunsbīstamības, izmantojamo un uzglabājamo vielu un materiālu fizikālās un ķīmiskās īpašības, kā arī ugunsdzēsības aparātu ražotāju tehniskos noteikumus. Pārnēsājamo ugunsdzēsības aparātu skaitu A un B ugunsgrēku klasēm nosaka saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 238 5. pielikumu.

Par ugunsdrošības pasākumu ievērošanu pirms un pēc būvdarbiem atbild samnieciskās darbības objekta atbildīgā persona vai tās rakstveidā pilnvarota persona.

6.3. Ugunsbīstamu darbu veikšana

Ugunsbīstamos darbus drīkst uzsākt un pabeigt saskaņā ar MK noteikumu Nr. 238 "Ugunsdrošības noteikumi" punktiem no Nr.301. līdz Nr.311. ieskaitot kā arī ņemot vērā p.299., p.313. un p.314.

Saimnieciskās darbības objekta atbildīgā persona vai tās rakstveidā pilnvarota persona sastāda un izsniedz darba veicējam norīkojumu ugunsbīstamā darba veikšanai pagaidu vietā. Ugunsbīstamo darbu vietas papildus nodrošina ar ugunsdzēsības aparātiem.

Metināšanas darbus atļauts veikt:

- atklātos laukumos vismaz 10 m no degtspējīgām (ugunsreakcijas klase C-s2,d1; D-s2,d2; Ds1;E; E-d2; F) esošajām ēku konstrukcijām;
- pagaidu vietās, kas norobežotas no citām telpām ar 2.50 m augstu nedegoša materiāla aizslietni.

6.4. Būvpilsētiņas ugunsdzēsības aprīkojums

Ugunsdzēsības stenda komplektācija		
Nr.p.k.	Elementa nosaukums	Daudzums, gab.
1	ABC klases pulvera ugunsdzēšamais aparāts. Masa 6 kg, ugunsdzēsības klase 43A 233BC	2
2	Ugunsdzēsības spainis. V=10L	1
3	Lāpsta	1
4	Cirvis	1
5	Ugunsdzēsības pārklājs. A=1.75m x 1.85m.	2
6	Smilts tvertne, nokomplektēta ar liekšķeri.	0.5m3
7	Ugunsdzēsības šļūtene ar fitingiem, L=30m	1
Visiem ugunsdzēsības inventāra priekšmetiem (izņemot ugunsdzēsības šļūteni) jābūt nokrāsnotiem sarkanā krāsā		

Katrā pagaidu sadzīves telpā labi redzamajā vietā (pie ieejas) jāatrodas pa 1 ABC klases pulvera ugunsdzēsības aparātam ar masu 4 kg; aparāta ugunsdzēsības klase 21A 113BC un 1 ugunsdzēsības pārklājam ar minimālo izmēru 1.2 x 1.2m. Minētie pirmās nepieciešamības ugunsdzēsības līdzekļi ietilpst pagaidu sadzīves telpu komplektācijā.

Smēķēšanas ierobežojumi:

- smēķēšana atļauta vietās, kuras ir atbilstoši ierīkotas un to atrašanās vietas norāda rīkojuma zīme „Vieta smēķēšanai”. Vietas, kur atļauts smēķēt, noteiktas saskaņā ar būvlaukuma organizācijas plānu, papildus iespējams ierīkot mobilas smēķēšanas zonas;
- aizliegts smēķēt ārpus šīm vietām, kā arī pārvietoties pa telpām un teritoriju ar degošu cigareti, kā arī veikt darbus smēķējot.

Sastādīja: _____ Dāvis Meikulāns

Pārbaudīja: _____ Būvprojekta vadītājs V.Oļts, sert. Nr. 3-01832